

Het verborgene verbeeld?

Over de symboliek van Handwiel

Een kunstobject dat één op één is overgenomen van een bestaand voorwerp en verpakt in een washand, vind ik zowel een praktische als anekdotische oplossing voor een aan de kunstenaar opgelegd probleem: het in de klauwen houden van het formaat. De washand begrenst de inhoud vanzelf. Hiermee wordt het verpakte object gelijkgesteld met formaten in de penningkunst, terwijl het object geen penning is. Ik heb het over *Handwiel*, de door kunstenaar Guido Geelen uitgevoerde opdracht voor een penning van de Vereniging voor Penningkunst (VPK).

In *De Beeldenaar* 2008-5 ziet u het resultaat: een aantrekkelijk ogende combinatie van een aluminium replica van een handkraan voor een brandslang, liggend op een washand met een ingeweven gra-

fische verbeelding van het object. De oogstrelende washand is uitgevoerd in pompdoek, een klassieker uit de Nederlandse huishoudtextielindustrie. De toepassing van de mogelijkheden bij het pompdoekpatroon maakt van de washand een hebbeding. Een extra promotiefacet is de keerzijde van de washand, met een ingeweven boodschap van uitgifte-kenmerken zoals datum, VPK, de titel van het object, de naam van de kunstenaar en het serienummer. Het resultaat is daarmee zonder twijfel toe te schrijven aan de inmiddels naam makende kunstenaar. Voor de individuele verkrijgers, de VPK-leden, betekent dit kunstwerk een uitstekende investering van hun jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage.

De door Geelen opgeroepen schijnfunctie van de bluskraan, vind ik een

LUCIE NIJLAND

*Guido Geelen,
Handwiel, 2008*

goede grap. In *Handwiel* zie ik de gesymboliseerde hulp in zware tijden, die men achter de hand houdt bij ontvlambare situaties. De verborgen missie: bedienen zelf de bluskraan als de verhitte niet te bedwingen is, vind ik zowel een positieve als geestige stunt van de kunstenaar. Omdat de leden van de VPK dit object als jaarpennings 2008 ontvangen en toevoegen aan hun collectie, vraag ik mij af of zij erbij stilstaan wat dit object betekent voor de chronologie van hun VPK-collectie, van begin tot eind.

Van waaruit kunstenaar Guido Geelen werkt, geeft Mirjam Mieras voor de lezers van *De Beeldenaar* in hetzelfde nummer een verslag. Zij wentelt zich daarbij kranig in zijn leefstijlwereld en beschrijft de keuzecontrasten waarmee hij wordt geconfronteerd. Zelfs zijn privé-ambiance brengt Mieras uitvoerig in als artistieke voedingsbodem voor *Handwiel*. Voor zijn aanpak van het VPK-object zie ik zijn insteek net even anders dan Mieras. Ik zie in de aanblik van het object een vertaalde, praktische wederkerigheid met hemzelf. Geelen toont ons het gemak waarmee hij een verschijnsel noteert en in essentie ongemoeid kan laten. Vanuit deze opvatting integreert hij in zijn beelden de gietkanalen als deel van het gepresenteerde geheel. Functionele delen van het productieproces ongemoeid laten is zijn plastisch concept. Van daaruit zoekt hij verder naar het toepassen en uitbenen van dit effect. Bij de functie van de handkraan ligt zijn keus anders. Het effect zou inboeten als de buitenrand niét glad zou zijn. Door van de nood (de noodzaak tot glad aanvoelen) een deugd te maken, kan de gladde buitenrand dienen voor het met ponsen aanbrengen van informatie, welke zorgt voor de gemerkte relatie van het object met hemzelf, wat gezien moet worden als een

concessie aan de VPK. Het doel van deze bewerking gaat voor Geelen in wezen al te ver, omdat hij wars is van het gebruik van dit soort toelichting in zijn werk. Daarom is deze VPK-voorwaarde in zijn uitwerking bijzonder interessant. Zijn concessie is zelfs meer dan dubbelop, want beide delen, washand en kraan, zijn elk afzonderlijk dubbel gemerkt: VPK en Guido Geelen.

Om zijn concept van een VPK-opdracht blijvend te begrijpen moet zowel de huidige eigenaar alsook de toekomstige toeschouwer/bezitter van *Handwiel* meer weten dan de door Mieras opgesomde werk- en leefstijlopvattingen van de kunstenaar. Van zijn vermogen om tegenstrijdigheden uit te spelen zodat die tot keuzen leiden, is er mijns inziens een essentieel aspect dat bij Mieras onopgemerkt bleef. Eén sterke persoonlijke eigenschap van Geelen is belangrijk geweest voor het VPK-object: goed kunnen luisteren en inderdaad, zoals Mieras meldt, dat doet hij in zijn werk met respect voor toeval. Daarvan gebruikmakend zag hij razendsnel hoe hij makkelijk kon inspelen op de hem aangereikte informatie dat kunstenaars washandjes gebruiken als penningverpakking. Het functionele daaraan lag voor het oprapen. Als je gelijktijdig merkt dat er rond de penningkunst een smeulende binnenbrand gaande is, dan kies je de kortste weg naar betekenis. Dan verdient toch de losse brandkraan als object de voorkeur voor een treffende symboliek bij een VPK-uitgifte? Ik zou in dat geval ook 'eureka' hebben uitgeroepen! Dan geef je als kunstenaar de verenigingsleden een schitterend verpakte betekenisvolle handreiking voor de oplossing bij brandende vraagstukken. Leuker kun je het niet maken. ■

Lucie Nijland is beeldhouwster, penningmaakster en lid van de redactie van *De Beeldenaar*.